

Nr 395.

Av herrar **Ryberg** och **Johanson** i Hallagården, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 170, med förslag till förordning om fördelning av automobilskattemedel.*

Enligt Kungl. Maj:ts proposition nr 170 angående förslag till förordning om fördelning av automobilskattemedel har föreslagits, att endast de väghållningsdistrikt, inom vilka samtliga vägar övertagits till underhåll av vägkassa, skola åtnjuta ett bidrag med en tiondedel av distriktets verkliga kostnad för vägunderhåll, vinterväghållning och förvaltningskostnader.

Det torde emellertid icke kunna anses rättvist, att endast vägdistrikt, där underhållsskyldigheten övertagits av vägkassan, bliva delaktiga av automobilskattemedlen med en viss procent för underhåll av sina vägar, då det icke alltid får betraktas som ett bevis på obenägenhet hos väghållarna att de ej överlåtit sina vägar till underhåll av vägkassan. I många fall är orsaken den, att vägkassan av en eller annan anledning vägrat att helt eller delvis övertaga väghållningen. Det kan sålunda inträffa, att väghållarna av en stråkväg för automobiler inom ena vägdistriktet, där vägunderhållet ej övertagits av vägkassan, få vidkännas avsevärda kostnader för att hålla nämnda väg i gott skick enligt nuvarande fordringar, under det att till samma stråkväg inom ett annat distrikt, där vägunderhållet övertagits av vägkassa, erhåller ett avsevärt bidrag av bilskattemedel. Under sådana omständigheter gynnas enligt vår mening det ena vägdistriktet således på det andras bekostnad. Det torde därför med fullt fog kunna krävas, att de väghållningsskyldigas intressen vid automobilskattemedlens fördelning bliva beaktade därhän, att uppenbar mannamån icke äger rum. En ändring i det föreliggande kungl. förslaget bör alltså företagas, varigenom även de vägdistrikt, vilkas vägunderhåll icke övertagits av vägkassan, skulle kunna erhålla vederbörlig andel av automobilskattemedlen, liksom de andra vägdistrikten där underhållet övertagits.

I den föreliggande kungl. propositionen sid. 12 meddelas, att enligt infordrade uppgifter vägunderhållet övertagits av vägkassan inom 215 av rikets 379 vägdistrikt, och att det kunde förväntas, att de distrikt, som ännu ej helt övertagit vägunderhållet, nu finge anledning att återkomma till eller på nytt upptaga denna fråga. Det hålles sålunda för sannolikt, att de vägdistrikt, där vägunderhållet ännu ej överlåtit till vägkassan, med snaraste komma att göra detta. I den kungl. propositionen förutsattes sålunda, att vägkassorna efter

hand komma att övertaga hela vägunderhållet, och man har av denna anledning stannat vid att endast de vägdistrikt, där vägkassan övertagit samtliga vägar, skola erhålla bidrag av automobilskattemedlen.

För egen del anse vi emellertid det vara oriktigt, att vissa väghållare skola betungas med högre direkta skatter än övriga väghållare, detta isynnerhet som jordbrukets betingelser för närvarande äro sådana, att det är ytterst svårt för en stor del av jordbrukarna att anskaffa kontanter och därjämte erhålla inkomster utöver omkostnaderna för själva produktionen.

En övergång från naturaunderhåll till direkt vägskatt medför dock en avsevärd höjning av skatterna för väghållarna, något som dessa även äro medvetna om. Följden härav har också blivit, att $\frac{2}{3}$ majoritet ej kunnat uppbibras vid vägstämman inom vissa distrikt för vägunderhållets överlåtande till sin vägkassa, trots att de vägdistrikt, som överlåtitt sina vägar, gynnas med bidrag av automobilskattemedel. Resultatet blir sålunda i många fall, att ett stort antal väghållare mot sin vilja måste fullgöra ett naturavägunderhåll, som på grund av de skärpta kraven på bättre vägar förorsakar dem ganska dryga omkostnader. Det synes oss därför ur alla synpunkter vara rättvist, att även de vägdistrikt, vilkas vägar ej helt övertagits till underhåll medelst vägkassan, borde erhålla kompensation i form av bidrag av automobilskattemedel.

Den ändring i förordningen om fördelningen av automobilskattemedlen, som ett bifall härtill skulle föranleda, komme att innebära ett tillägg till par. 3 i nämnda förordning, varigenom stadgades, att vägdistrikt, som ej överlåtitt sitt vägunderhåll till sin vägkassa, skulle erhålla bidrag från automobilskattemedlen med $\frac{1}{10}$ av den jämlikt 46 par. i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet uppskattade kostnaden för vägunderhåll. Bidrag till vinterväghållning och förvaltningskostnad bör även utgå enligt samma grunder som föreslagits i par. 3 i det föreliggande förslaget till förordning angående automobilskattemedlens fördelning till samtliga vägdistrikt, oberoende av om dessa överlåtitt vägunderhållet till vägkassan eller ej.

Med stöd av vad vi sålunda anført få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring i det förslag till förordning angående automobilskattemedlens fördelning, som innehålles i Kungl. Maj:ts proposition nr 170, att bidrag av automobilskattemedel enligt de i nämnda förslag till förordning angivna grunderna — likväl så, att i stället för de verkliga kostnaderna för vägunderhållet räknas med de uppskattade kostnaderna — jämväl må tillkomma sådana väghållningsdistrikt, vilkas vägunderhåll icke helt övertagits medelst vägkassa, samt att

vederbörande utskott måtte utarbeta härför nödiga ändringar i ovannämnda förslag till förordning.

Stockholm den 9 mars 1926.

K. A. Ryberg.

Gustav Johanson.

Hällgården.

I motionens syfte instämma:

Anton Svensson.

Th. Gardell

Gahns.

M. L. Petersson.

Brearyd.